

רע"פ 5310/20 - ריחאב אבו דהים נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5310/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: ריחאב אבו דהים

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים יום 22.07.2020 שניתן על ידי כבוד השופטת ח' מרים לומפ

בשם המבקשת: עו"ד סאמיארשיד

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בעפמ"ק 39670-07-20 (כב' השופטת ח' מרים לומפ) מיום 22.7.2020, בגדרו נדחתה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על גזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בתיק תו"ב 67938-06-16 (כב' השופט ד' מרדכי דמביץ) מיום 5.8.2018, ובתוך כך נדחה הערעור אף לגופו.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 8.1.2007 נגזר דינה של המבקשת על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים בתיק פלילי 12946/04 בגדרו הורה בית המשפט למבקשת להתאים את הבנייה בשטח של כ-519 מ"ר להיתרי הבנייה החלים על המקרקעין, לרבות בדרך של הריסתה עד ליום 10.7.2008 (להלן: גזר הדין הראשון). לימים נדחה מועד ביצוע הצו עד ליום 20.12.2013. משלא קיימה

המבקשת את צו בית המשפט עד ליום 22.3.2016, ולא קיבלה היתר כחוק לביצוע העבודות בהן הורשעה, הוגש נגדה כתב אישום בגין עבירה של אי קיום צו לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 (עובר לחיקוק תיקון 116; להלן: חוק התכנון והבניה). המבקשת הורשעה במיוחד לה על פי הודאתה, וביום 5.8.2018 גזר בית המשפט את דינה (להלן: גזר הדין מושא הבקשה) תוך שקיבל את הסדר הטיעון אליו הגיעה המבקשת עם המשיבה, בגדרו הוסכם בין השאר כי "מועד כניסתו לתוקף של צו הריסת הבניה או התאמה להיתר בניה, ידחה עד ליום 5.8.2019. ביצוע צו ההריסה נתון גם לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים." (להלן: הוועדה המקומית). יודגש כי המבקשת אישרה בפני בית המשפט כי היא מסכימה להסדר הטיעון וגזר הדין הובהר לה הן על ידי בא כוחה והן על ידי מתורגמן בית המשפט.

2. ביום 16.7.2020 הוגשה לבית המשפט לעניינים מקומיים "בקשה דחופה להתיר לנאשמת לבטל הסדר טיעון או לבטל חלקים בהסדר ובגזר הדין ובקשה דחופה לעיכוב ביצוע גזר הדין עד החלטה בבקשה לגופה". בו ביום דחה בית משפט השלום את הבקשה וקבע כי מפרוטוקול בית המשפט מיום 5.8.2018 עולה כי הדיון התנהל בנוכחות המבקשת ובא כוחה שייצגה בכל הדיונים שהתקיימו בתיק; כי מאז הדיון אשר התקיים כשנתיים עובר לבקשה הדחופה, לא הוגשה כל בקשה לתיקון או הבהרה; בית המשפט דחה את טענת המבקשת לפיה היא לא ידעה על רכיב כלשהו בהסדר העונשי, "לרבות לעניין מסירת סמכות ביצוע צו ההתאמה גם לוועדה המקומית..."; וכי הבקשה לוקה בשיהוי קיצוני כאשר המבקשת פעלה במסגרת הליך האישום המקורי לקבל ארכה לביצוע צו ההתאמה וכל בקשותיה נדחו, וכי לא הוגש ערעור על אף אחת מהן. על כן נקבע, הגשת הבקשה במועד בו הוגשה עולה כדי חוסר תום לב מהותי (להלן: החלטת בית משפט השלום).

3. תחת להגיש ערעור על החלטת בית משפט השלום מיום 16.7.2020, הגישה המבקשת ביום 19.7.2020 "הודעת ערעור שלצידה הוגשה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור. הערעור מכוון כנגד גזר דין של בית המשפט לעניינים מקומיים בתיק ת"ב 67938-06-16 (כב' השופט ד' מ' דמביץ) שניתן ביום 5.8.18... בקשר לעבירה של אי קיום צו לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה..., אשר בגדרו הסמיך את הוועדה המקומית לתכנון ובניה לבצע את צו הריסה השיפוטי שביצעו הוטל על המערערת ביום 8.1.07 במסגרת גזר הדין שניתן בת"פ 12946/04".

4. ביום 21.7.2020 לאחר שמיעת טענות הצדדים דחה בית המשפט המחוזי את בקשת המבקשת להארכת מועד להגשת ערעור על גזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים מושא הבקשה וקבע כי נימוק המבקשת "אינו עולה כדי טעם ממשי לא כל שכן כזה המניח את הדעת", בית המשפט דחה את טענת המבקשת לפיה רק ביום 16.7.2020 נודעה לה משמעותו של גזר הדין מבא כוחה הנוכחי עמו נועצה לאחר שמסורת ישראל הודיעה לה על כוונת העירייה להרוס את ביתה. משהמבקשת לא טענה לכשל בייצוג והוכח מפרוטוקול הדיון כי הבינה את משמעות הסדר הטיעון וגזר הדין, אין לקבל את בקשתה למתן ארכה להגשת ערעור על גזר הדין. למעלה מן הצורך דן בית המשפט המחוזי בערעור המבקשת לגופו ודחה אותו. בתמצית, בית המשפט המחוזי דחה את טענת המבקשת כי בית המשפט השלום לא היה מוסמך בגזר דינו מיום 5.8.2018 להטיל על הוועדה המקומית לבצע את צו ההריסה שניתן בגזר דין משנת 2007. זאת, בהינתן המשמעות הגלומה בצו ההריסה משזו אינה עונשית אלא תכנונית, וכי בית משפט השלום היה מוסמך להטיל את ביצוע הצו על הוועדה המקומית הן לפי הדין שקדם לתיקון 116 והן לפי הדין שלאחריו.

המבקשת ממאנת להשלים עם תוצאות פסק הדין ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

5. לטענת המבקשת, בקשתה מעלה סוגיות עקרוניות הטעונות הכרעה. בתמצית טענותיה מתמקדות בשאלת סמכות בית משפט השלום להעביר לוועדה המקומית את נטל ביצוע צו ההריסה השיפוטי שהוטל על המבקשת בגזר הדין הראשון כאשר הועדה לא הוסמכה מלכתחילה לעשות כן.

דיון והכרעה

6. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

בדין דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה להארכת מועד שהוגשה כשנתיים ממועד מתן גזר הדין, בקבעו כי נימוקי המבקשת להגשת הערעור זמן רב לאחר מתן גזר הדין מושא הבקשה, לא עולים כדי טעם ממשי. הדברים נכונים ביתר שאת, לאור קביעתו של בית המשפט לעניינים מקומיים בהחלטתו מיום 16.7.2020, כי המבקשת התנהלה בחוסר תום לב עת הגישה את הבקשה הדחופה להתיר לה לחזור מהודיה ומהסדר טיעון. זאת, נוכח בקשות חוזרות ונשנות שהגישה המבקשת לדחיית מועד ביצוע ההריסה שנדחו. נראה אפוא כי משכשלו ניסיונותיה של המבקשת לדחות את מועד ביצוע צו ההריסה שניתן עוד בשנת 2007, פנתה בחלוף כשנתיים לתקוף את הסדר הטיעון לו הסכימה ואותו אישרה בפני בית המשפט לאחר שהסדר הטיעון הוסבר לה ואישרה כי היא מבינה את פרטיו.

7. כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה עקרוניתבעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינים הפרטי של הצדדים, או במקרים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 1335/20 ברנשטיין נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת (21.5.2020)). בענייננו, הבקשה ממוקדת בעניינה הפרטני של המבקשת ואינה עומדת באמות המידה האמורות, חרף ניסיון המבקשת לשוות לבקשה אצטלה עקרונית.

8. מעבר לנדרש ומשבית המשפט המחוזי הכריע למעלה מן הצורך בערעור המבקשת לגופו, אתיחס לטענתה המרכזית של המבקשת לפיה בית משפט השלום לא היה מוסמך במסגרת גזר הדין מיום 5.8.2018 להטיל את ביצוע צו ההריסה על הועדה המקומית. בנדון דדן זה אפנה לדברי בית משפט זה ברע"פ 2111/15 סולומונוב נ' מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א(11.5.2015):

"אין בידי לקבל את הטענה כי בית המשפט לא מוסמך להעביר את נטל הביצוע לכתפי הועדה המקומית אם הדבר לא נתבקש במועד גזר הדין. סעיף 205 מורה כי בית המשפט רשאי לעשות כן בשעת גזר הדין לבקשת הועדה או היועץ המשפטי לממשלה, אך הוא אינו שולל את האפשרות כי בית המשפט, מכוח סמכותו הטבעית, רשאי לעשות זאת בכל מועד אחר. אני סבור כי במקרה הנוכחי העברת הנטל היא אך מתבקשת, לנוכח העובדה שהמבקש לא עמד בצו ההריסה המקורי ואף הורשע באי קיומו פעמיים." (פסקה 14).

דברים אלה הולמים את נסיבות ענייננו.

הבקשה נדחת. לפני משורת הדין ולצרכי התארגנות, יעוכב ביצוע צו ההריסה עד ליום 6.9.2020.

ניתנה היום, כ"א באב התש"ף (11.8.2020).

ש ו פ ט